

діяльність й сукупність повноважень та функцій ще не можна назвати всеохоплюючими.

Список використаних джерел

1. Садловська І. П. Стратегічне управління національною транспортною інфраструктурою: монографія / І. П. Садловська. – К.: П.П. «Сердюк В.І.», 2011. – 355 с.
2. Стець О. М. Річкові порти України: перспективи оновлення правового забезпечення діяльності / О. М. Стець // Lex Portus. – 2017. – № 3. – С. 112-122.
3. Про судноплавство на внутрішніх водних шляхах: проект Закону України № 4319. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc_2?pf3516=4319&skl=7.
4. Тасліпський Г. Законодавча невизначеність річкових портів // Юридична газета online. 16 вересня 2015. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/morskepravo/zakonodavcha-neviznachenist-richkovih-portiv.html>.
5. Державне підприємство «Адміністрація річкових портів». URL: <http://www.arport.com.ua/index.php/pro-nas>.
6. Про внутрішній водний транспорт: проект Закону України № 2475а. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc_4_1?pf3511=56230.

Ключові слова: порт, річковий порт, Адміністрація річкових портів, внутрішній водний транспорт, сфера річкового транспорту, регламентація основних понять.

Науковий керівник: к.ю.н., с. н.с., доцент Аверочкіна Т. В.

Калинич Мар'яна Іллічна

студентка 1-го курсу магістратури судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ НА МОРСЬКОМУ СУДНІ

Чинне законодавство України, яке регулює порядок кримінального провадження на морському чи річковому судні містить ряд проблемних положень, зокрема, щодо невизначеності повноважень капітану судна як процесуальної фігури під час затримання осіб та щодо обмеження й звуження деяких прав та законних інтересів підозрюваних осіб. Зазначена проблема є актуальною, але в науковій літературі вона поки що належно не висвітлена.

Відповідно до чинного законодавства капітан судна має право затримати особу, яка підозрюється у вчиненні кримінально караного діяння на строк, необхідний для доставлення її на територію України

[1], повинен негайно повідомити затриманому зрозумілою для нього мовою підстави затримання та у вчиненні якого злочину він підозрюється, а також роз'яснити право мати захисника, отримувати медичну допомогу, давати пояснення, показання або не говорити нічого з приводу підозри проти нього, негайно повідомити інших осіб про його затримання і місце перебування, перевірки обґрунтованості затримання та інші процесуальні права. Проте капітан судна, який прийняв заяву від потерпілого під розпис вручає йому пам'ятку про процесуальні права та обов'язки потерпілого. Така ж під розпис вручається також особі, яка не є заявником, але якій кримінальним правопорушенням завдана шкода і у зв'язку з чим вона після початку кримінального провадження подала заяву про залучення до провадження як потерпілого [2]. Вищезазначене ставить затриману особу, яка набуває статусу підозрюваного, у нерівне становище із заявником, потерпілим, оскільки останні отримують у письмовій формі перелік своїх прав та обов'язків, а підозрюваний – тільки роз'яснення таких [3].

Законодавчо неузгодженим є також отримання матеріальної компенсації в разі порушення прав особи за завдані неправомірні дії або бездіяльність, які призвели до порушення охоронюваних прав та законних інтересів людини.

Відповідно до п. 4.2.7 Інструкції капітан судна (уповноважена особа) має право затримати особу на строк, необхідний для її доставляння на територію України та здійснити при цьому обшук затриманої особи з дотриманням правил [2], передбачених частиною сьомою статті 223 і статтею 236 КПК України [3]. Проте строк законного затримання капітаном судна та тримання особи чітко не визначений часовими межами, а доставлення на територію України може відбуватися протягом тривалого часу – від кількох днів до кількох місяців. Такий особливий порядок кримінального провадження дещо не узгоджується з Конституцією України з ч. 1 та 2 ст. 29 Конституції України [4].

Дослідники даної проблеми пропонують шляхи вдосконалення порядку та умов затримання, а також тримання особи на морському чи річковому судні. До таких відносять доцільність процедури продовження строку тимчасового арешту в разі неможливості у зазначений строк доставити підозрювану особу до місця розслідування; невідкладне відрядження слідчо-оперативної групи в разі вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину за місцезнаходженням морського чи річкового судна та неможливості у короткі терміни повернутись в Україну для проведення кваліфікованого огляду місця події та зібрання доказів; транзитне перевезення територією інших держав законно затриманої особи на морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні, а також відображення цього у двосторонніх та багатосторонніх договорах [5].

Таким чином, виходячи з вищенаведеного, доходимо до висновку, що з метою захисту прав та законних інтересів осіб, недопущення їх обмеження та звуження, а також необхідність вирівнювання становища всіх осіб, що гарантується Конституцією України, необхідним є законодавче врегулювання порядку кримінального провадження на морському чи річковому судні.

Список використаних джерел

1. Кодекс торговельного мореплавства України від 23 травня 1995 року № 176/95-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, №№ 47, 48, 49, 50, 51, 52, ст. 349.
2. Наказ Генерального Прокурора України «Про затвердження Інструкції про порядок проведення процесуальних дій під час кримінального провадження на морському чи річковому судні України, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні» від 14 листопада 2012 р. № 112.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст. 88.
4. Конституція України: затверджена Законом України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР (із змін., внесеними згідно із Законом Країни від 1 лютого 2011 № 2952-VI (2952-17) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141; 2011. – № 10. – Ст. 68.
5. Комарницька О.Б., Фрич В.І. Електронний ресурс – Режим доступу – file:///C:/Users/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%B0/Downloads/Chcks_2013_5_12.pdf

Ключові слова: морське судно, річкове судно, кримінальне провадження, капітан судна, затримання особи.

Науковий керівник: к.н.ю., с. н.с., доцент Аверочкіна Т. В.

Кліпацька Ірина Анатоліївна

студентка 1-го курсу магістратури судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

КРИМІНАЛЬНА ЮРИСДИКЦІЯ ДЕРЖАВИ ПОРТУ: ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ

Випадки існування небезпеки скоєння злочинів на борту іноземного судна, яке знаходиться в порту прибережної держави – є причиною юрисдикційних проблем. Конвенція ООН з морського права 1982 р. у ст. 27 встановлює загальне правило кримінальної юрисдикції на борту